

Valtuustoaloite oppimisen tuen tehostamisen toimenpiteistä

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 02.02.2023 § 17
110/00.01.02/2022

Valmistelu/lisätiedot

palvelualuejohtaja Pirkko Hynninen, puh. 040 5069 547,
etunimi.sukunimi@askola.fi

Hallintosäännön 124 §:n, valtuutettujen aloitteet, mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt.

Valtuutettu Hannu Vihreäluoto ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen oppimisen tuen tehostamisen toimenpiteistä. Aloite on esityslistan liitteenä. Vastineena valtuustoaloitteeseen osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa seuraavaa:

Vastineen aloitteeseen palvelualue on valmistellut yhteistyössä koulujen rehtoreiden ja laaja-alaisten erityisopettajien kanssa.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Askolan kunnassa varmistetaan kouluilla kolmiportaisen oppimisen tuen hyvien toimintamallien käyttö. Askolan perusopetuksessa on hyvät toimintamallit jo olemassa eikä aloitteessa olevat kohdat kuvaa Askolassa olevaa nykytilannetta. Kunnassamme on toteutettu oppimisen tukea esimerkiksi säilyttämällä erityisopetuksen pienluokat.

Oppimisen tuesta käydään tarvittaessa keskustelua opettajainkokouksissa sekä ala- että yläkoulussa. Yksittäisen oppilaan tuen asiaa tarkastellaan asiaankuuluvan henkilöstön kanssa usean kerran lukuvuodessa ja aina tarpeen mukaan.

Alakouluissa on kaksi laaja-alaista erityisopettajaa. Resurssi jakautuu neljän koulun kesken. Oppilaita on tällä hetkellä noin 390. Oppimisen tuen resurssiksi voidaan laskea mm. jakotunnit, ohjaajaresurssit sekä välineistö ja tilaratkaisut sekä luokanopettajan antama tuki. Oppimisen tuen resurssi on oppilasmäärään nähden yläkoulussa hyvä. Yläkoulussa on noin 250 oppilasta ja kaksi laaja-alaista erityisopettajaa.

Alakouluissa on kolme erityisopetuksen pienluokkaa, joissa jokaisessa on perusopetuslain määrittämät 10 oppilaspaikkaa. Yläkoulussa jokaisella luokka-asteella on oma erityisopetuksen pienluokkansa eli 7Y, 8Y ja 9Y. Näiden lisäksi on Karhunpesän sijaishuoltoyksikössä toimiva 7-9K, jonka luokan kaikki oppilaat ovat sijaishuoltoyksikön nuoria. Pienluokkaan pääsemisen edellytys on erityinen tuki. Pienluokkapäätös perustuu yhteiseen harkintaan, mikä opetusjärjestely on oppilaan edun mukaista.

Yläkoulussa oppilas voidaan siirtää myös inkluusioluokkaan, eikä välttämättä tehdä erityisopetuksen pienluokkapäätöstä. Alakoulussa oppilas voi olla tuettuna yleisopetuksen ryhmässä. Jos päädytään päätökseen pienluokkapaikasta ja luokka on jo täynnä, alakoulussa voi joutua odottamaan paikkaa. Silloin tehdään muita tukitoimia. Yläkoulussa jokaisella luokka-asteella on ns. inkluusioluokka, johon on luokkien perustamisvaiheessa sijoitettu yleisopetuksen luokkaan sijoitetut erityisen tuen oppilaat sekä laaja-alaisesti tehostettua tukea tarvitsevia oppilaita. Tehostetussa tuessa olevia oppilaita on kaikissa perusopetusryhmissä. Inkluusioluokkaan sijoitetaan laaja-alaisten

erityisopettajien ja yleisopetuksen koulunkäynninohjaajien tukea muita luokkia enemmän. Näin tukea saadaan keskitettyä sitä eniten tarvitseville. Laaja-alaiset erityisopettajat työskentelevät alakouluissa pääsääntöisesti pienen oppilasryhmän kanssa ja yläkoulussa samanaikaisopettajina. Työtapa valitaan aina pedagogisten tarpeiden mukaisesti.

Alakouluissa käytetään palkitusta ja yhteisopettajuutta tarpeen ja harkinnan mukaan. Palkitus ei ole aina työjärjestyksessä mahdollista. Alakoulut ovat pääasiassa yksisarjaisia, jolloin rinnakkaisten luokkien palkkeja ei yleensä ole. Alkuopetuksessa palkitusta voidaan käyttää. Koska yläkoulun työjärjestykseen vaikuttavat mm lukion kanssa yhteisten opettajien, taide- ja taitoaineiden, valinnaisaineiden sekä fysiikan, kemian ja biologian- ryhmien palkitukset, ei käytännössä voida hyödyntää yksittäisen oppiaineen palkitusta ja yhteisopettajuutta muuten kuin satunnaisesti. Myös koulun koko ja opettajien määrä oppiaineessa vaikuttaa asiaan.

Erityisluokanopettajia ei käytetä lainkaan luokanopettajien tai aineopettajien sijaisina. Laaja-alaiset erityisopettajat voivat joskus olla opettajan sijaisena sellaisessa opetusryhmässä, jossa he työjärjestyksen mukaisesti olisivat muutoinkin. Tämä on hyvin satunnaista eikä valtitseva tai tavanomainen käytäntö.

Opettajille järjestetään koulutusta asiassa aina, kun sellaisen tarve ilmenee. Pääsääntöisesti opettajia ohjataan henkilökohtaisesti. Ohjausta antavat erityisopettajat, kollegat, yläkoulussa opettajan aineryhmä sekä kaikissa kouluissa rehtori perehdyttäessään uutta opettajaa, mikä on käytäntö jokaisen uuden määräaikaisenkin opettajan kohdalla.

Oppilaan oppimisen tukeen liittyvät päätökset tehdään pedagogisen tuen moniammatillisessa ryhmässä. Päätökset perustuvat aina pedagogiseen arviointiin ja harkintaan. Päätöksen tukena voidaan käyttää oppilaalla olevia lausuntoasiakirjoja, mutta tuen portailla siirtyminen ei ole diagnoosiperusteista. Mikäli lausuntotarve on ilmeinen, pitkät odotusajat sekä psykologille että erikoissairaanhoidon voivat vaikeuttaa oppilaan kokonaistilannetta.

Askolan perusopetuksen oppimisen tuen asiakirjat tehdään Wilma - järjestelmään. Asiakirjat ovat pedagoginen arvio, oppimissuunnitelma, pedagoginen selvitys ja HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, joka on erityisen tuen oppilaalla). Nämä asiakirjat uudistettiin lukuvuoden 2021–2022 aikana koko perusopetuksen erityisopetuksen henkilökunnan yhteistyönä. Yksittäisiä tietoja tuen toteutumisesta pystytään keräämään koulun priimus - järjestelmästä. Oppimisen tuen prosessit ja asiakirjat perustuvat kokonaisuudessaan lainsäädäntöön. Oppimisen tukeen liittyvät tehtävät kuuluvat opetuksen järjestäjän, koulun tai yksittäisen opettajan perustehtävään.

Erityisopettajat tukevat luokanopettajia, luokanvalvojia ja aineopettajia pedagogisten arvioiden ja tehostetun tuen oppimissuunnitelmien laadinnassa aina tarvittaessa ja erityisesti lukuvuoden alussa, jolloin asiakirjoja laaditaan eniten. Erityiseen tukeen liittyvistä asiakirjoista vastaa erityisopettaja tai erityisluokanopettaja.

Kaikki oppimisen tukeen liittyvät prosessit ja asiakirjat tehdään aina yhteistyössä huoltajien kanssa. Oppimisen tukeen liittyviä asioita käsitellään vanhempainilloissa ja huoltajatapaamisissa. Lisäksi esimerkiksi erityisopetuksen kotisivuilla on tietoa oppimisen tuesta. Päätös erityiseen tukeen siirtymisestä ja päätös erityisistä opetusjärjestelyistä sekä

yläkoulussa VSOP (vuosiluokkiin sitomaton opetus) - päätös ovat hallintopäätöksiä. Hallintopäätöksestä on mahdollisuus valittaa ja päätöksessä on ohjeet valituksen tekemiseen.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa, että Askolan kouluissa oppimisen tuen prosessit, toiminta ja toimenpiteet järjestetään voimassa olevien lakien, säädösten, ohjeiden ja opetussuunnitelman mukaisesti. Askolan perusopetuksessa on hyvät ja sujuvat oppimisen tuen toimintamallit.

Esittelijä	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu Pirkko Hynninen
Päätösehdotus	Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta antaa edellä esitetyn vastineen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle valtuutettu Hannu Vihreäluodon ym. tekemään valtuustoaloitteeseen oppimisen tuen tehostamisen toimenpiteistä.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	kunnanhallitus